

Seat No. : _____

NB-127
November-2021
B.A., Sem.-V
CC-301 : Sanskrit
(Karakprakaranam)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચના : (1) નીચે આપેલ વિભાગ-1 માંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

Instructions : Write the answer to any **three** questions from Section-1 given below.

(2) વિભાગ-1 માં દરેક પ્રશ્ન સરખા ગુણ ધરાવે છે.

All questions in Section-1 carry equal marks.

(3) નીચે આપેલ વિભાગ-2નો પ્રશ્ન-9 ફરજિયાત છે.

Question-9 given below in Section-2 is compulsory.

વિભાગ – 1 / Section – 1

1. નીચે આપેલ સૂત્રો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો :

14

Explain following aphorisms with examples :

- (1) સમ્બોધને ચ ।
- (2) ઉપાન્વધ્યાઙ્વસઃ ।
- (3) યતશ્ચ નિર્ધારણમ્ ॥
- (4) ક્રૂધદ્રૂહેર્ષ્યાસૂયાર્થાનાં યં પ્રતિ કોપઃ ॥

2. નીચે આપેલ શબ્દો પર પરિચયાત્મક નોંધ લખો :

14

Write an introductory note on the following :

- (1) સંપ્રદાનમ્
- (2) મળ્ડૂકપ્લુતિઃ
- (3) પરિક્રયણમ્
- (4) કર્મમ્

3. तृतीया विभक्तिना उपयोगो उदाहरण सहित वर्णवो. 14
Describe the usage of third case with examples.
4. पंचमी विभक्तिना उपयोगो उदाहरण सहित समझवो. 14
Explain the usage of fifth case with examples.
5. षष्ठी विभक्तिना उपयोगो उदाहरण सहित जणावो. 14
Mention the usage of sixth case with examples.
6. सप्तमी विभक्तिना उपयोगो उदाहरण सहित लणो. 14
Write the usage of seventh case with examples.
7. वैदिक संस्कृत अने अवेस्तानी भाषाना साम्य-वैषम्य विशे विगतवार नोध लणो. 14
Write a detailed note on similarities and differences in between Vedic Sanskrit and Avesta.
8. सतम् अने केन्तुम् वर्गनी शाखाओ विशे परिययात्मक नोध लणो. 14
Write an introductory note on Satam and Kentum.

विभाग – 2 / Section – 2

9. योज्य विकल्प पसंद करी जवाब लणो : (कोईपण आठ) 8
Answer by choosing appropriate option. (any **eight**)
- (1) अनियतलिंग शब्दोनी परमां लागेली प्रथमा विभक्ति _____ अर्थ जणावे छे.
(A) लिंग (B) परिमाण
(C) वयन (D) प्रातिपदिकार्थ
- (2) वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदीना रचयितानुं नाम _____ छे.
(A) लट्टोजि दीक्षित (B) पाणिनि
(C) शौनक (D) उवट

- (3) _____ दीव्यति ।
 (A) अक्षस्य (B) अक्षैः
 (C) अक्षात् (D) अक्षः
- (4) अक्षणा _____ ।
 (A) काणः (B) काणस्य
 (C) काणाय (D) काणेन
- (5) पुण्येन दृष्टः हरिः ।
 (A) हेत्वर्थं तृतीया (B) करणार्थं तृतीया
 (C) सह अर्थभां तृतीया (D) उपपदत्वात्
- (6) अधमर्णः अेटले _____.
 (A) लेणुहार (B) देणुहार
 (C) देवानी वस्तु (D) न्यायाधीश
- (7) मन्ये कथा गणुनो विकरुण प्रत्यय छे ?
 (A) तनादि (B) दिवादि
 (C) भ्वादि (D) तुदादि
- (8) पितृभ्यः _____ ।
 (A) स्वाहा (B) स्वधा
 (C) वषट् (D) नमः
- (9) अपाय अेटले _____
 (A) संयोग (B) विश्लेष
 (C) आधार (D) साधन
- (10) करणुकारक भाटे कर्ण विभक्ति प्रयोज्य छे ?
 (A) पंचमी (B) तृतीया
 (C) प्रथमा (D) सप्तमी
- (11) अधिकरणुकारक भाटे कर्ण विभक्ति प्रयोज्य छे ?
 (A) पंचमी (B) षष्ठी
 (C) सप्तमी (D) द्वितीया

- (12) કારકોનો જગત સાથેનો સમ્બન્ધ દર્શાવવા કઈ વિભક્તિ પ્રયોજાય છે ?
- (A) પ્રથમા (B) પંચમી
(C) તૃતીયા (D) ષષ્ઠી
- (13) પારસીઓના ધર્મગ્રંથનું નામ જણાવો.
- (A) અવેસ્તા (B) ઋગ્વેદ
(C) બાઈબલ (D) કુરાન
- (14) વિશ્વની ભાષાઓના કૂળોમાં સૌથી મોટું અને પ્રધાન ભાષાકૂળ કયું છે ?
- (A) ભારોપીય (B) સેમીટામી
(C) મલય-પોલિનેશિયાઈ (D) આફ્રિકી-અમેરિકી
- (15) ભારત-ઈરાની પરિવારની મુખ્ય કેટલી શાખાઓ છે ?
- (A) બે (B) દસ
(C) વીસ (D) પાંચ
- (16) ભાષાશાસ્ત્રના અધ્યયનની મુખ્ય કેટલી પદ્ધતિઓ છે ?
- (A) ત્રણ (B) બે
(C) ચાર (D) પાંચ
-